

Referat af møde den. 31. januar 2001

Nedenstående referat er godkendt på mødet i Vildtforvaltningsrådet den 4. maj 2001 med følgende tilføjelse til Punkt 16 – Eventuelt. Et forslag fra Danmarks Naturfredningsforenings og Friluftsrådets repræsentanter i Vildtforvaltningsrådet om overværelse af en falkejagt blev afvist.

Referat af vildtforvaltningsrådets møde den 31. januar 2001

DELTAGERE:

Fra Vildtforvaltningsrådet:

Per Ole Olesen (formand)

Anders Lassen, De danske Landboforeninger

Kristian Raunkjær, Danmarks Jægerforbund

Poul Henrik Harritz, Danmarks Naturfredningsforening

Niels Ilsøe, De danske Landboforeninger

Peter Petersen, Dansk Familielandbrug

Christian Hjorth, Dansk Ornitologisk Forening

Lars Møller Nielsen, Dansk Skovforening

Bjarne Clausen, Foreningen til Dyrenes Beskyttelse i Danmark

Jane Lund Henriksen, Friluftsrådet

Carsten Krogh, Danmarks Fiskeriforening

Flemming Frandsen, Naturrådet - afbud

Fra Miljø- og Energiministeriet
Skov- og Naturstyrelsen

Jens Peter Simonsen

Bo Christiansen

Palle Uhd Jepsen

Søren Eis

Lars Richer Nielsen

Henrik Knuth-Winterfeldt (punkt 6 a)

Anton Linnet (punkt 10)

Sten Asbirk (punkt 13 a)

Karin Bruun (referent)

Alice Bresemann

Danmarks Miljøundersøgelser

Henning Noer

Jesper Fredshavn

Tommy Asferg

1. Godkendelse af dagsorden

2. Godkendelse af referat af møde den 28. september 2000, udsendt d. 29. november 2000 med de den 19. december 2000 udsendte tilføjelser.

3. Meddelelser

1. Formanden
2. Sekretariatet
3. Andre

1. Udkast til anbefalinger fra HELCOM Baltic Seal Group (*SNS; til orientering/drøftelse; Bilag 2001-01-04*)
2. Forslag til regulering af skarv på Hirsholmene (*SNS; til beslutning; Bilag 2001-01-05*)
3. Trafikdræbte dyr - opfølgning på Finanslovsaftalen (*SNS; orientering*).

6. a Wilhjelmudvalget (*SNS; orientering*) beslutning; Bilag 2001-01-07)

4. Mærkningsudvalget: Godkendelse af udvalgets medlemmer (*Mærkningsudvalget; til beslutning; Bilag 2001-01-07*)
5. Forum for internationale vildtforvaltnings spørgsmål (*DJ; til beslutning; Bilag 2001-01-08*)
6. Status for anskydning af vildt (*DMU; orientering*)
7. Forsøg med regulering af mink (*SNS; orientering*)
8. Status for overvintrende vandfuglebestande, herunder druknedød. (*DMU; orientering*)
9. Vildtudbyttet i Danmark i jagtsæsonen 1999/2000 (*DMU; orientering; Bilag 2001-01-12*)
10. Handlingsplaner for mindre pattedyr og fugle (*SNS; orientering*)

13. a Forslag fra DOF om ændring af reglerne om anvendelse af gift ved regulering af mus og rotter (*DOF; Bilag 2001-01-1113 a/1-3*). Udsat til næste møde

11. Nye mødedatoer
12. Udeståender
13. Eventuelt

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt. 2. Godkendelse af referat af møde den 28. september 2000

Referatet blev godkendt med de udsendte præciseringer 3. Meddelelser

Lars Richter Nielsen orienterede om, at styrelsen har nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på retningslinierne for afholdelse af jagt på styrelsens egne arealer, som fortsat vil skulle ske inden for civillistelovens rammer og styrelsens "JAGTPAPIR". **Lars Richter Nielsen** orienterede endvidere – i forlængelse af rådets tidligere drøftelser om kronvildtforvaltning – om, at det arbejde, som under Ulrik Lorenzens ledelse er i gang vedrørende kronvildtforvaltningen i de vestjyske distrikter, forventes afsluttet sommeren 2001. Rapporten vil ikke indeholde anbefalinger. Det er imidlertid styrelsens vurdering, at spørgsmålet om der er behov for en forvaltningsplan for kronvildt, presser sig på i flere sammenhænge, og styrelsen vil med udgangspunkt i distrikternes afrapportering udarbejde et udspil til, hvordan man kommer videre. **Søren Eis** orienterede i forlængelse heraf om et møde om forvaltning af kronvildtbestandene i Nordsjælland, som havde været afholdt af Danmarks Jægerforbund. Der havde på mødet været en positiv stemning – også fra landbrugets side. Der vil

ikke blive truffet beslutninger før der har været en mere principiel diskussion af kronvildtforvaltningen i Vildtforvaltningsrådet. **Karin Bruun** orienterede om, at hegnsspørgsmålet er sat på Styrelsens arbejdsprogram for 2001 og at adgangsudvalget nu var endelig nedsat og havde holdt sit første møde (Kommissorium og medlemsliste vedlagt referatet). **Anders Lassen** refererede fra det seneste reservatudvalgsmøde. Der er gjort et godt stykke arbejde, og det er lykkedes i enighed at blive færdig med etableringen af de aftalte reservater. På gårsdagens møde i reservatudvalget blev det aftalt, at man ville forsøge at få iværksat et DMU-projekt i Serjrøbugten med henblik på at afprøve effekten af motorbådsjagt på havdykænder. **Kristian Raunkjær** orienterede om, at der på basis af medlemsregisteret i Danmarks Jægerforbund af Hans P. Hansen er udarbejdet en spændende afhandling "Jagt i Danmark år 2000". **4. Udkast til anbefalinger fra HELCOM Baltic Seal Group**

Palle Uhd Jepsen redegjorde kort for indholdet i det udsendte notat samt om den videre procedure og efterlyste eventuelle bemærkninger til det foreliggende udkast til anbefalinger vedrørende forvaltning og beskyttelse af sæler i Østersøen og Kattegat. Hvis der sker ændringer i anbefalingerne, vil Vildtforvaltningsrådet få lejlighed til at udtale sig igen – eventuelt i en skriftlig procedure. Udkastet vil blive gennemgået af en uafhængig sælekspert og vil også blive underkastet en sproglig gennemgang. **Poul Henrik Harritz** spurgte, hvad det indebar at resolution 88 skal modificeres (anbefaling nr. 8). **Palle Uhd Jepsen** oplyste, at man i 1988 – på baggrund af den omfattende sældød - besluttede, at man ikke måtte indføre sæljagt, undtagen i tilfælde af kraftige konflikter med sælerne, og forudsatte, at der blev igangsat et arbejde som det igangværende, der nu nærmer sig sin afslutning. **Poul Henrik Harritz** påpegede, at man i konklusionerne ikke forholder sig til habitatdirektivet og den praktiske udmøntning heraf, som rejser en række spørgsmål, og spurgte, om ILR (International Legal Removal) indebærer et krav om, at alle dyr skal tilgå videnskabelig forskning. **Palle Uhd Jensen** oplyste, at der i rapporten er et afsnit om forholdet til habitatdirektivet og andre internationale aftaler og konventioner, og at han vil arbejde for at spørgsmålet også præciseres i forordet/resuméet. **Kristian Raunkjær** udtrykte støtte til papiret som byggede på forsigtighedsprincippet og understregede vigtigheden af, at kun trænede jægere deltager i sæljagten. Sagen er også på dagsordenen i Nordisk Jægersammenhæng. **Jane Lund Henriksen** spurgte, om udtrykket "videnskabelige og/eller andre relevante formål" jf. anbefaling 2, punkt 2, også omfattede anvendelse til føde / pelse. Dette blev bekræftet.

Anders Lassen spurgte – med henvisning til anbefaling 1, hvor landene opfordres til "hurtigst muligt at udvikle og gennemføre foranstaltninger, som kan begrænse skader forårsaget af sæler herunder modificering af redskaber og anvendelse af skræmmemidler baseret på eksisterende viden" – om der er noget, der kan afhjælpe problemerne. **Palle Uhd Jepsen** orienterede om de svenske erfaringer med anvendelsen af særlige ruser, som også har været afprøvet i Limfjorden, samt særlige garntyper, som er afprøvet ved Rødsand. **Bjarne Clausen** tilkendegav, at det var en god idé at gå videre med redskabsmodifikationer. Beskydning er ikke dyreværnsmæssigt forsvarlig. **Palle Uhd Jepsen** oplyste, at dette har været diskuteret, og at det forudsættes, at der skydes fra/og på fast grund. Han understregede afslutningsvis, at det ikke er på tale at udrydde sælbestanden af hensyn til fiskeriet, men at give mulighed for at afhjælpe lokale problemer. **5. Forslag til regulering af skarv på Hirsholmene**

Palle Uhd Jepsen indledte punktet med en kort redegørelse for styrelsens indstilling og baggrunden herfor. Sagen forelægges Vildtforvaltningsrådet til udtalelse – også selv om reguleringen ligger inden for skarvforvaltningsplanens rammer - under hensyn til, at der er tale om en afgørelse af principiel karakter, idet der er tale om regulering i et naturreservat.

Det er fortsat styrelsens hovedsynspunkt, at naturen skal udvikle sig, uden at man blander sig, og at der derfor som udgangspunkt ikke foretages indgreb i fuglebestandenes udvikling på Hirsholmene. Det er imidlertid styrelsens vurdering, at det for at løse en konkret konflikt mellem fiskere og skarver, er nødvendigt undtagelsesvis at fravige dette principielle synspunkt i den konkrete situation. Det foreslås derfor, at der foretages en halvering af skarvbestanden på græsholmen, så kun op til ca. 600 reder accepteres på begrænsede dele af øen, hvilket svarer til ca. halvdelen af bestanden i 2000. Det foreslås endvidere, at der ikke accepteres kolonier på andre holme i reservatet. Endelig vil styrelsen undersøge mulighederne for at gennemføre en mindre fødeundersøgelse af gylp indsamlet på Hirsholmene.

Bjarne Clausen var modstander af regulering i yngletiden, og fandt det bagvendt at regulere og undersøge skadevirkningerne imens. **Poul Henrik Harritz** var glad for at få sagen forelagt og var enig i, at der er tale om et principielt spørgsmål. Danmarks Naturfredningsforening kan imidlertid ikke støtte regulering i yngletiden i et vildtreservat, hvis formål netop er at sikre fuglene ro. **Christian Hjorth** tilsluttede sig DN's synspunkter og understregede, at det var vigtigt, at man ikke underkastede sig pression. **Anders Lassen** derimod kunne tilslutte sig indstillingen, under hensyn til at det ligger inden for forvaltningsplanens rammer at hindre etablering af nye kolonier – fortrinsvis uden for de fredede områder. Der er ikke tale om en nødlidende fugl, og i mange reservater har man bestemt, at her vil man ikke have dem. **Palle Uhd Jepsen** understregede, at der var tale om håndtering af en lokal konflikt. Som forvalter af den vilde fauna, bør man løse de konflikter, der opstår. Som udgangspunkt er det et godt princip at undersøge først, men i denne sag, er der behov for, at der gøres noget nu. **Karsten Krogh** så gerne, at bestanden blev reduceret til under halvdelen. Det er væsentligt at være opmærksom på, at skarvernes påvirkningsområde er væsentligt større end reservatet, og fiskerne oplever mange konkrete skader. Det er vigtigt at gøre noget for at bevare et fornuftigt forhold til lokalbefolkningen. **Per Ole Olesen** udrykte forståelse for den fremførte kritik af forslaget, men påpegede, at der vel findes andre steder, hvor skarven kan udfolde sig frit, og at man burde overveje, om dette ikke er tilstrækkeligt. **Poul Henrik Harritz** kunne godt følge denne tankegang, men fandt på den anden side, at det netop måtte være i reservatet, at man sikrede fuglene fred, og at problemets omfang efter DN's opfattelse ikke var tilstrækkelig dokumenteret. Det kunne ikke være afgørende, at fiskerne er sure, og styrelsen bør ikke give efter. **Anders Lassen** påpegede, at udgangspunktet er, at vi har en skarvforvaltningsplan der virker. Stigningstakten er aftagende, men bestanden er stigende. Der bør være lidt mere rum til at tage hensyn til menneskene. **Kristian Raunkjær** fandt det vigtigt for Rådets troværdighed, at man kunne handle pragmatisk, og fandt at man burde give SNS mulighed for at løse en lokal konflikt - også for skarvens skyld – så længe dette kunne ske inden for forvaltningsplanens rammer. **Palle Uhd Jepsen** oplyste, at der f.eks. på Voersø ikke reguleres skarv, men at det sker i andre reservater f. eks. i Nissum Fjord. Det særlige ved området på Hirsholmene er, at det er kategoriseret som et af de "gamle naturreservater" - men fiskerne kan ikke forstå, hvis man skal behandles anderledes end i Nissum Fjord. **Formanden** sammenfattede diskussionen således, at Dyrenes Beskyttelse, Danmarks Naturfredningsforening og Dansk Ornitologisk Forening ikke kunne anbefale forslaget, medens de øvrige medlemmer gik ind for forslaget.

6. Trafikdræbte dyr **Jens Peter Simonsen** orienterede kort om resultatet af finanslovaftalen mellem regeringen, SF og Enhedslisten, som indebærer en styrkelse af naturforvaltningsindsatsen med 80 mio. kr. /året. Det er bl.a. aftalt, at der skal ske en kortlægning af befolkningens ønsker og holdninger til naturen, en forstærket indsats for bevarelse af naturskov samt, at der gøres en yderligere indsats for at kortlægge antallet af trafikdræbte dyr samt tilvejebringe overblik over hvor behovet for afværgeforanstaltninger er størst. Der er ikke afsat særlige midler til dette arbejde.

Skov- og Naturstyrelsen samarbejder med Vejdirektoratet om opfølgningen. Vejdirektoratet har udarbejdet en vejledning om etablering af faunapassager. Man vil nu søge at skaffe et bedre overblik over problemernes omfang ved at forbedre overvågningen, for at få et grundlag for at vurdere, om der er tale om et biologisk problem, i den forstand at bestandene trues, eller der er tale om et etisk problem. Ved at identificere "sorte pletter" kan skabes et bedre beslutningsgrundlag for anvendelsen af de midler, som er afsat til faunapassager og andre tiltag. Når der er tilvejebragt mere viden om spørgsmålet, vil Rådet blive orienteret igen. Mange af de dyr, der tager skade er imidlertid små dyr som mus og frøer, som det er vanskeligt at observere. Rådets medlemmer udtrykte generelt tilfredshed med, at man nu går i gang med at se på denne problemstilling, og at det er væsentligt med en større viden om, hvor mange dyr der slås ihjel i trafikken. Poul Henrik Harritz understregede, at det var væsentligt at se trafiknettets betydning i en større populationsdynamisk sammenhæng, og at det under alle omstændigheder ville blive et fragmentarisk billede, som kan skabes. Christian Hjorth henlede opmærksomheden på en privat uvidenskabelig undersøgelse af antallet af trafikdræbte fugle, som indeholdt et omfattende materiale. Lars Møller Nielsen og Bjarne Clausen understregede, at det også er vigtigt at inddrage banestrækningerne, hvor også mange dyr omkommer. Jesper Fredshavn orienterede om en aftale, som er indgået med Sønderjyllands Amt, om at vejvæsenet observerer de trafikdræbte dyr under udførelsen af deres øvrige opgaver, hvorved opgaven løses relativt billigt. Jesper Fredshavn påpegede, at det er nødvendigt at skille dyrene i forskellige grupper. De mellemstore dyr, som findes på vejene, rådyrene hvor materialet er meget dårligt og de små dyr, som fjernes, inden de bliver observeret. Formanden afsluttede punktet med at foreslå, at punktet sættes på dagsordenen for Rådets næste møde, hvor Skov- og Naturstyrelsen kan afrapportere om status for arbejdet. Formanden bad DMU om at udarbejde et forslag til, hvordan man kommer videre og oplysninger om, hvad vi ved mindst om. **6. a. Wilhjelmudvalget**

Henrik Knuth-Winterfeldt orienterede om Wilhjelmudvalgets baggrund og opgaver samt om udvalgets sammensætning. Udvalget er nedsat af miljø- og energiminister Svend Auken og fødevarerminister Ritt Bjerregaard til at udarbejde grundlaget for en national handlingsplan for biologisk mangfoldighed og naturbeskyttelse. Dette er sket ikke mindst som følge af OECD's vurdering af og anbefalinger til Danmarks naturbeskyttelsespolitik.

Wilhjelmudvalget skal:

- **Gøre status over naturens tilstand i Danmark.**
- **Gøre status over Danmarks opfølgning på Konventionen om biologisk mangfoldighed og andre internationale forpligtelser.**
- **Vurdere behovet for tiltag for at beskytte den biologiske mangfoldighed.**
- **Foreslå, hvordan naturbeskyttelsen styrkes.**
- **Foreslå, hvordan hensynet til naturen bedre integreres i landbrug, skovbrug og fiskeri.**
- **Foreslå prioriteringer af de kommende års indsats for at styrke den biologiske mangfoldighed.**

Udvalget har nedsat 4 arbejdsgrupper, som dækker områderne Økonomi og velfærd, Naturkvalitet og naturovervågning, Landbrug og Havet.

Udvalgets Kommissorium fortolkes således, at udvalget *ikke* skal behandle offentlighedens adgang til naturen egentlige jagtspørgsmål (men nok kriterier for udsætning af nye arter)

emnet trafik (men nok etablering af faunapassager) emnet genteknologi (men nok genetisk diversitet)

Udvalget skal færdiggøre sit arbejde til den 15. august 2001. Udvalgets arbejde kan følges på udvalgets hjemmeside, hvor der bl.a. findes referater af udvalgets og arbejdsgruppernes møder. Indtil videre er identificeret 19 emner, som behandles i udvalget (jf. vedlagte oversigt).7. Mærkningsudvalget

Den udsendte oversigt af 16. januar 2001 over medlemmer og suppleanter til Vildtforvaltningsrådets Mærkningsudvalg blev godkendt med følgende tilføjelser:

Suppleant for Dansk Ornitologisk Forening: Michael Grell

Suppleant for Dyrenes Beskyttelse: Annette Weber8. Forum for internationale vildtforvaltningsspørgsmål

Bjarne Clausen foreslog, at man skulle tilføje som et yderligere formål at skabe et grundlag for, at der under det danske EU-formandskab i 2002 kunne stilles forslag om at etablere et EU-Vildtforvaltningsråd.**Per Ole Olesen og Niels Ilsøe** tilsluttede sig forslaget. **Kristian Raunkjær** oplyste, at man også drøftede disse spørgsmål i Nordisk Jægerforbund, og at man i Sverige har et tilsvarende organ på frivillig basis, og arbejder for at få det lovfæstet, og at det er på vej i Norge og drøftes i Finland.**Formanden** konkluderede, at der var enighed om den foreliggende indstilling om, at der etableres et forum for internationale vildtforvaltningsspørgsmål med den foreslåede tilføjelse til formålet og bad om, at Niels Kanstrup reviderer papiret i overensstemmelse hermed.9. Status for anskydning af vildt

Henning Noer indledte punktet med at beklage, at rapporten ikke foreligger endnu. Trækket på systemet er meget stort. Undersøgelserne foregår imidlertid løbende, og forsinkelsen betyder, at mere kommer med. Siden sidst er gennemført en undersøgelse af 200 ringduer, hvoraf kun 3-4 fugle havde hagl. Ringduen kan derfor tages af listen over arter med problemer. Det kan også konstateres, at der er et fald i gang for så vidt angår antallet af anskudte gæs, hvor der er tale om en 25% reduktion både i 1997 og 2000. Hvor stor en effekt handlingsplanen har haft, vil imidlertid først med sikkerhed kunne konstateres om nogle år.

Norge har indgået aftale med DMU om at gennemføre fangster af gæs i marts måned i Vejlerne, hvor Forsvarets udstyr stilles til rådighed for gennemlysning af fuglene. En statusrapport for ræv er undervejs.**Jane Lund Henriksen** havde fået oplyst, at det var et problem, at våbenkursuslærere selv skal betale for deres efteruddannelse på Vildtforvaltningsskolen, og spurgte, om jagttegsmidlerne kan anvendes til at yde tilskud til efteruddannelse, således at det dermed sikres, at de nye jægere får den rette information.**Lars Richter Nielsen** oplyste, at styrelsen har afholdt obligatoriske fællesmøder for alle våbenkursuslærere om anskydningsproblemerne, og at det vil være en meget dyrere løsning at betale et kursus for alle de ca. 600 lærere. Det er vildtkonsulenternes opfattelse, at den nuværende ordning er god nok.10. Forsøg med regulering af mink

Anton Linnet orienterede om forløbet af et forsøg med anvendelsen af dræbende fælder til indfangning af mink, som var igangsat i 1998. Forsøget havde omfattet i alt 98 fælder, og man havde gjort forsøg med forskellige lokkemidler, for at konstatere, om valg af lokkemiddel havde

betydning for fangstsuccessen henholdsvis for antallet af bifangster. Resultatet af forsøget viste, at valg af lokkemiddel var næsten uden betydning. Man havde ved forsøget anvendt to forskellige fældetyper, som er godkendt i Sverige. Ud fra en etisk betragtning havde fælderne virket ens, men den ene type gav bifangst af ilder og husmår, medens den anden fældetype gav bifangst af lækat og brud. Herudover er fanget et større antal rotter og mosegrise samt et enkelt egern.

En af de gode fangstlokaliteter var en odderveksel. Man havde konstateret, at der måtte være tale om tilskud af mink der løbende slipper ud, idet der ellers ikke ville kunne fanges så mange på et sted.

De indfangne mink undersøges nu af DMU. Det er forventningen, at der er tale om mange farmmink, da der er tale om et stort overtal af hunner.Lars Richter Nielsen orienterede om det forsøg med anvendelse af slagfælder, som er gennemført på Bornholm. Forsøget er gennemført i samarbejde med en række privatpersoner. I fælderne var udover mink (96) fanget et antal rotter (31) og 2 pindsvin. Distriktet har anmodet om fortsat dispensation til brug af dræbende fælder mod mink i Almindingen og andre naturområder med vand, hvor der sjældent kommer folk. Der har ikke i praksis været problemer med, at fælderne ikke har virket dræbende, og Skov- og Naturstyrelsen er indstillet på at meddele en ny dispensation til distriktet for et år ad gangen.**Tommy Asferg** oplyste, at de indfangne mink vil indgå i et PHD-forløb, som vil strække sig over ca. 3 år.**Formanden** takkede for orienteringen og foreslog, at Rådet skulle vende tilbage til spørgsmålet, når der foreligger nye oplysninger.

11. Status for overvintrende vandfuglebestande, herunder druknedød

Henning Noer orienterede om, at man på et tidspunkt havde vedtaget at gennemføre fugletællinger hvert 10. år. Sidste år har man efter længere tids pause foretaget en række fugletællinger. Tællingerne foregår fra fly og resultaterne lægges ind på kort lag på lag.

I forbindelse med etableringen af havvindmølleparkerne gennemføres en række fugletællinger i samarbejde med elsektoren – foreløbig på 5 steder. Metodeforskelle vanskeliggør sammenligninger med tidligere tællinger.

Selv efter korrektion for eventuelle metodeforskelle kan det konstateres, at ederfuglen har det skidt. Bestanden anslås til at være nede på 320.000 ederfugle – hvor bestanden for 10 år siden var på

760. 000 fugle. Det er endnu ikke klarlagt hvad der er årsagen. Men fuglene har parasitter, som tyder på en dårlig fødesituation, og der er fundet en række undervægtige fugle. Også bestanden af sortand og fløjlsand er i kraftig tilbagegang.

For så vidt angår undersøgelserne om druknedød, har DMU haft et heldagsmøde med DFU, som nu skal udarbejde et udkast til projektbeskrivelse.Palle Uhd Jepsen påpegede, at der var noget der tydede på en sammenhæng mellem antallet af ederfugle og antallet af muslinger.**Christian Hjorth** spurgte, hvornår Vildtforvaltningsrådet skal forholde sig til konsekvenserne af tilbagegangen i ederfuglebestanden for jagttiderne.**Henning Noer** oplyste, at der endnu ikke er grundlag for at diskutere ændringer af jagttiderne.

.Vildtudbyttet i Danmark i jagtsæsonen 1999/2000

Tommy Asferg orienterede om den nye vildtudbyttestatistik. Da der traditionelt er stor interesse for vildtudbyttestatistikken, har man valgt at udgive en selvstændig publikation, hvilket også giver mulighed for at fokusere på enkelte temaer. Det er ofte svært at identificere årsagerne til ændringer i de enkelt udbyttetal. **Rådets medlemmer** udtrykte generelt stor tilfredshed med publikationen. Der blev stillet en række forslag til mulige udbygninger af tabellerne med oplysninger om væsentlige faktorer (så som f.eks. ræveskab, klimavariationer; grønne marker) samt mere fokus på det "lange sigt". **Anders Lassen** fandt, at det var ønskeligt med en større nuancering i begrundelserne for såvidt angår udviklingen i landbruget. **12. Handlingsplaner for mindre pattedyr og fugle**

Sten Asbirk orienterede om styrelsens arbejde med udarbejdelse af handlingsplaner. Udgangspunktet har været arbejdet i rødlisteudvalgene for henholdsvis planter, svampe, pattedyr, fugle og fisk. Arterne bedømmes hvert 5-10 år. I den forbindelse er indledt en proces med af udvælge nogle arter, som der gøres noget særligt for.

Arterne er udvalgt fordi de er akut truede og underkastet krav om særlig beskyttelse i henhold til habitat- eller fuglebeskyttelsesdirektiverne. Grundidéen i planerne er at sikre, at arterne bliver, hvor vi ved de findes.

Der er også i visse tilfælde udarbejdet forvaltningsplaner for mere almindelige arter, hvor særlige forhold gør sig gældende. Det overvejes for tiden, om der skal udarbejdes en plan for kronhjorten, som er en nøgleart, idet den påvirker vegetationen så kraftigt, at det har betydning for udbredelsen af andre (lyselskende) dyr og planter. **Poul Henrik Harritz** udtrykte tilfredshed med indsatsen men efterlyste – med hasselmusplanen som eksempel – at der blev fastsat mål og en mere fast tidshorison, således at man ved overvågning kan se, om målene nås. **Poul Henrik Harritz** var glad for orienteringen og så gerne at denne kunne gentages f.eks. en gang om året. **Sten Asbirk** bemærkede at man var inde i en overgangsfase, hvor ressourcerne og ansvaret for overvågningen lægges over til DMU. Styrelsen vil gerne årligt orientere Vildtforvaltningsrådet om status for arbejdet og inddrage rådet i overvejelserne om, hvilke arter der bør gøres noget særligt for. **Jesper Fredshavn** tilkendegav, at udarbejdelsen af en handlingsplan var gavnlig for den art som berøres, men det vil ikke være muligt at udrydde rødlisten på denne måde. Han understregede, at for så vidt angår odder havde det krævet lang tids forskningsarbejde at få af-/ og bekræftet de forskellige teorier om årsagerne til odderens tilbagegang. Det er vigtigt at sikre sig det nødvendige kendskab til arterne. Det er også vigtigt at tilgodese de andre arter og det generelle naturbeskyttelsesarbejde. Det er langt fra sikkert, at udarbejdelse af handlingsplaner er det, der skal til for at opnå resultater. **Henning Noer** var enig heri og påpegede, at det er vigtigt at indsatsen rettes mod de rigtige faktorer. Det er ikke muligt at lave handlingsplaner for 3.000 arter som stiller konfliktende krav. Derfor er DMU lidt forbeholden over for handlingsplaner og finder, at det er vigtigt at udvælge arter, hvor andre også nyder godt af planerne. **Per Ole Olesen** påpegede, at jagt- og vildtforvaltningsloven imidlertid omfatter alle pattedyr og fugle, og at Rådet derfor bør være opmærksom på helheden. Det er en god ide at offentliggøre forvaltningsplanerne på internettet og Vildtforvaltningsrådet vil gerne orienteres om nye forvaltningsplaner. I øvrigt er det fint, hvis styrelsen i forbindelse med udarbejdelsen af de konkrete planer inddrager enkelte rådsmedlemmer, der har en særlig ekspertise /interesse på de enkelte områder. Herudover er det en god idé, hvis Rådet en gang om året diskuterer, hvilke arter, der bør laves handlingsplaner for. **Lars Møller Nielsen** påpegede, at der var et behov for at komme videre med overvejelserne om udarbejdelse af en forvaltningsplan for kronhjort, som hidtil har afventet, at Ulrik Lorenzens arbejdsgruppe skulle afslutte sit arbejde. **Formanden** bad Lars Møller Nielsen om at udarbejde et oplæg til drøftelse på næste møde. **Christian Hjorth** oplyste, at rød glente er en art i tilbagegang, som DOF gerne vil gøre

noget særligt for. DOF har skrevet til Skov- og Naturstyrelsen og Miljøstyrelsen og påpeget problemerne med anvendelse af gift til bekæmpelse af mus og rotter, jf. dagsordenens pkt. 13 a.**13. a Forslag fra DOF om ændring af reglerne om anvendelse af gift ved regulering af mus og rotter**

Det blev besluttet at udskyde punktet til næste møde.

14. Nye mødedatoer

Følgende mødedatoer blev aftalt: Fredag den 4. maj 2001 Fredag - lørdag den 31. august - 1. september 2001 - Vesterhavshotellet VEDERSØ KLIT - 6990 Ulfborg - Vest Stadil Fjord - Skjern Å

Fredag den 7. december 2001.15. Udeståender:

Der var ikke yderligere udeståender.16. Eventuelt

Lars Møller Nielsen foreslog, at man på det kommende møde drøftede principperne for regulering af ræve i og omkring jagt og forstyrrelsesfrie områder, hvor der er behov for en mere lempelig reguleringspraksis.**Jane Lund Henriksen** spurgte til omtalen i dagspressen vedrørende bisamrotter.**Lars Richter Nielsen** oplyste, at der er fanget 3 bisamrotter i Sønderjylland.